

Για τι πράγμα ξεσηκώνονται οι επικριτές του Χριστιανισμού; (Νικολάι Μπερντιάεφ)

Categories : [ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ](#)

Date : 8 Μαΐου, 2013

Η ΑΕΙΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ Η ΑΝΑΞΙΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ (3)

Στη διάρκεια της ιστορίας της η χριστιανική ανθρωπότητα πρόδωσε τριπλά το Χριστιανισμό. Στην αρχή τον παραμόρφωσε, στη συνέχεια τον εγκατέλειψε ολότελα και στο τέλος, και ακριβώς αυτό ήταν το πιο μεγάλο της λάθος, άρχισε να τον καταριέται για το κακό που είχε η ίδια δημιουργήσει. Όταν κρίνουν το Χριστιανισμό, κρίνουν τα αμαρτήματα και τα ελαττώματα της χριστιανικής ανθρωπότητας, κρίνουν τη μη εφαρμογή και την παραμόρφωση της αλήθειας του Χριστού από τον άνθρωπο. Γι' αυτές ακριβώς τις παραμορφώσεις, τα αμαρτήματα και τις ανθρώπινες κακίες αποσπάστηκε απ' το Χριστιανισμό ο κόσμος.

Στη μια ιδανική αρχή πρέπει να αντιπαραθέσουμε μια άλλη. Στο ένα πραγματικό γεγονός πρέπει να αντιπαρατάξουμε ένα άλλο. Θα μπορούσε κανείς να υπερασπιστεί τον τελικό σκοπό του κομμουνισμού, δείχνοντας πως παραμορφώθηκε και δεν εφαρμόστηκε ποτέ, όπως έγινε και με το Χριστιανισμό. Για να φτάσουν στους σκοπούς τους οι κομμουνιστές χύνουν πολύ αίμα και διαστρέφουν την αλήθεια. Το ίδιο κάνουν κι οι Χριστιανοί, αλλά ξεκινώντας απ' το γεγονός αυτό μια σύγκριση ανάμεσα στον κομμουνισμό και το Χριστιανισμό θα ήταν μια φανερή πλάνη.

Στο Ευαγγέλιο, στις εντολές του Χριστού, στη διδασκαλία της Εκκλησίας, στο παράδειγμα των αγίων, στις αυθεντικές εκδηλώσεις του Χριστιανισμού θα βρείτε το χαρμόσυνο μήνυμα του ερχομού της Βασιλείας του Θεού, μια κλήση στην αγάπη του πλησίον, την πραότητα, τη θυσία και την καθαρότητα της καρδιάς. Όμως δε θα βρείτε προτροπές για βία, εχθρότητα, εκδίκηση, μίσος ή απληστία. Συνεπώς, γιατί πράγμα ξεσηκώνονται οι επικριτές του Χριστιανισμού; Αντίθετα, στη θεωρία και την ιδεολογία του Marx, που γέννησε τον κομμουνισμό, θα βρείτε μόνο προτροπές για βία, μνησικάκη εχθρότητα της μιας τάξης απέναντι σε μια άλλη, εκδίκηση, αγώνα προσωπικών συμφερόντων, και τίποτε που να απευθύνεται στην αγάπη, τη θυσία, την πραότητα και την πνευματική καθαρότητα. Στην ιστορία συχνά αμάρτησαν οι Χριστιανοί και ίσως κάτω από το «βλέμμα» του Χριστού, όμως δεν πραγματοποίησαν ποτέ τις εντολές Του με τον παραπάνω απαράδεκτο τρόπο. Οι εχθροί του

Χριστιανισμού χαίρονται να διαδίδουν πως οι Χριστιανοί συχνά καταφεύγουν στη βία για να υπερασπιστούν και να διαδώσουν την πίστη τους. Το γεγονός αυτό δεν μπορεί να αμφισβητηθεί, αλλά δείχνει πως οι Χριστιανοί ήταν τότε τυφλοί από το πάθος, πως δεν είχε ακόμα φωτιστεί η φύση τους και πως η κατάσταση της αμαρτίας έφτασε να παραμορφώσει και τον πιο δίκαιο και ιερό σκοπό. Όταν ο Πέτρος θέλησε να υπερασπιστεί το Χριστό, έβγαλε το ξίφος του, χτύπησε το δούλο του μεγάλου αρχιερέα και του έκοψε το αυτί. Τότε ο Χριστός του είπε, «απόστρεψον την μάχαιράν σου εις τον τόπον αυτής· πάντες γαρ οι λαβόντες μάχαιραν εν μαχαίρα απολούνται» (Μθ. 26, 52).

Η θεία αλήθεια του Χριστιανισμού, που δέχτηκαν οι άνθρωποι, παραμορφώνεται μέσα στην αμαρτωλή τους φύση, στην περιορισμένη τους συνείδηση. Η αποκάλυψη και η χριστιανική ζωή, όπως κάθε αποκάλυψη και κάθε θρησκευτική ζωή, προϋποθέτουν όχι μόνο την ύπαρξη του Θεού, αλλά επίσης και την ύπαρξη του ανθρώπου. Κι αυτός παρότι φωτίζεται από το φως της χάρις του Θεού, σχετικοποιεί στα πνευματικά του μάτια το θείο αυτό φως και στη συνέχεια επιβάλλει στην αποκάλυψη τα όρια της φύσης και της συνείδησής του.

Από τη Βίβλο ξέρουμε ότι ο Θεός αποκαλύφτηκε στους Εβραίους. Αλλ' ο θυμός, ο φθόνος, η εκδίκηση που εκδηλώνει ο Θεός - Γιαχβέ, δεν είναι οι φυσικές ιδιότητες του Θεού, είναι μια παραμορφωμένη εικόνα Του στη συνείδηση του ισραηλιτικού λαού, με τον οποίο ήταν σύμφυτες αυτές οι ποιότητες. Από τους ανθρώπους εκφυλίστηκαν και η ιδέα του Θεού, που παρουσιάστηκε συχνά σαν ανατολίτης άρχοντας κι απόλυτος μονάρχης, και το δόγμα της Απολύτρωσης, που ερμηνεύτηκε σαν τη διακοπή μιας δικαστικής διαδικασίας που κινήθηκε από τον εξαγριωμένο θεό ενάντια στον άνθρωπο, παραβάτη της θέλησής του. Κι αυτή η διεστραμμένη αντίληψη, που περιορίστηκε ανθρώπινα από τα χριστιανικά δόγματα, έκανε τους ανθρώπους να αποκοπούν απ' το Χριστιανισμό. Εκφυλίστηκε κι αυτή η ιδέα της Εκκλησίας. Κατανοήθηκε εξωτερικά, ταυτίστηκε με την ιεραρχία, με τα λειτουργικά τυπικά, με τα αμαρτήματα των «ενοριτών». Πριν απ' όλα θεωρήθηκε θεσμός. Η βαθύτερη κι η πιο εσωτερική έννοια της Εκκλησίας, που την αντιλαμβάνεται σαν πνευματικό οργανισμό, σαν μυστικό σώμα του Χριστού (σύμφωνα με τον ορισμό του Αποστόλου Παύλου), μετατοπίστηκε σε δεύτερο πλάνο και έγινε αποδεκτή μόνο από μια μειονότητα. Η λειτουργία, τα μυστήρια εκτιμήθηκαν σαν εξωτερικά τυπικά και το βαθύτερο και μυστικό τους νόημα ξέφυγε από τους ψευδοχριστιανούς. Και εγκατέλειψαν την Εκκλησία αυτοί που σκανδαλίστηκαν από τα παραπτώματα του κλήρου, από τις πλάνες των εκκλησιαστικών θεσμών, τις πολύ ανάλογες με τις πλάνες των πολιτικών θεσμών, από την υπερβολικά εξωτερική πίστη των ενοριτών και την υποκρισία μιας φανερής και διαφημιζόμενης ευσέβειας.

Δεν πρέπει να ξεχνάμε ποτέ πως στην Εκκλησία υπάρχει ένα θείο κι ένα ανθρώπινο στοιχείο, πως η ζωή της είναι ζωή «θεανδρική», μια πράξη κοινή ανάμεσα στη θεότητα και την ανθρωπότητα. Η θεία ίδρυση της Εκκλησίας είναι αιώνια και αλάνθαστη, αγία και καθαρή και «πύλαι άδου ου κατισχύσουσιν αυτής» (Μθ. 16, 18). Το θείο στοιχείο στην Εκκλησία είναι ο Χριστός, ο αρχηγός της, η ηθική διδασκαλία του Ευαγγελίου, οι βασικές αρχές της πίστης μας, τα δόγματα, τα μυστήρια, η ενέργεια της χάρης του Αγίου Πνεύματος. Η ανθρώπινη πλευρά της Εκκλησίας είναι επισφαλής και ευμετάβλητη. Μπορεί να προκαλεί παραμορφώσεις, αρρώστιες, πτώσεις, μεταβολές, όπως επίσης και να ανακαλύπτει μια δημιουργική κίνηση, μια ανάπτυξη, μια πνευματική άνθιση, μια αναγέννηση. Τα αμαρτήματα της ανθρωπότητας και της εκκλησιαστικής ιεραρχίας δεν είναι αμαρτήματα της Εκκλησίας με τη θεία της ουσία, γι' αυτό διόλου δε μειώνουν την αγιότητά της. Ο Χριστιανισμός ορθώνεται μπροστά στην ανθρώπινη φύση, της ζητά να φωτιστεί και να μεταμορφωθεί, αλλ' αυτή αντιστέκεται και επιχειρεί να παραμορφώσει τον ίδιο. Ανάμεσα στο θείο και το ανθρώπινο διεξάγεται μια διαρκής πάλη, στις φάσεις της οποίας άλλοτε το θείο καταυγάζει το ανθρώπινο, κι άλλοτε το ανθρώπινο διαστρέφει το θείο.

Ο Υιός του Θεού γίνεται άνθρωπος, αναδέχεται την ανθρώπινη σάρκα κι έτσι καθαγιάζει την ανθρώπινη φύση. Ο Χριστιανισμός υψώνει τον άνθρωπο και τον τοποθετεί στο κέντρο του κόσμου. Του φανερώνει τον πιο πολύτιμο σκοπό της ζωής, του θυμίζει την υψηλή καταγωγή και την ακόμα πιο υψηλή αποστολή του. Αντίθετα όμως από τις άλλες θρησκείες, δεν κολακεύει την ανθρώπινη φύση στην αμαρτωλή και εκπεσμένη της κατάσταση και καλεί τον άνθρωπο να την ξεπεράσει ηρωικά.

Ο Χριστός μας διδάσκει να αγαπάμε το Θεό, να αγαπάμε και τον άνθρωπο, τον πλησίον μας. Είναι αδιάσπαστα ενωμένες η αγάπη στο Θεό και η αγάπη στον άνθρωπο. Με δύναμη από το Θεό Πατέρα αγαπάμε τους αδελφούς μας, και με την αγάπη των αδελφών αποκαλύπτεται η αγάπη μας στο Θεό. «Εάν αγαπώμεν αλλήλους, ο Θεός εν ημίν μένει και η αγάπη αυτού τετελειωμένη εν ημίν έστιν» (Α' Ιω. 4, 12). Ο Χριστός ήταν ο Υιός του Θεού και ο Υιός του ανθρώπου. Μας αποκάλυψε την τέλεια ένωση του Θεού και του ανθρώπου, την ανθρωπότητα του Θεού και τη θεότητα του ανθρώπου. Ο φυσικός όμως άνθρωπος δύσκολα αφομοιώνει αυτήν την πληρότητα της αγάπης «θείου και ανθρώπινου». Άλλοτε στρέφεται στο Θεό και αποστρέφεται τον άνθρωπο, προετοιμάζεται να αγαπήσει το Θεό, αλλά νιώθει αδιαφορία και σκληρότητα για τον άνθρωπο. Αυτό γινόταν στο Μεσαίωνα. Άλλοτε πάλι στρέφεται στον άνθρωπο, έτοιμος να τον αγαπήσει και να τον υπηρετήσει, αλλά απομακρύνεται από το Θεό, και πολεμά κι αυτόν και την ιδέα Του, λες κι είναι ολέθρια κι αντίθετη στο καλό της ανθρωπότητας. Αυτό ήδη γίνεται στους νέους χρόνους, στον ουμανισμό, στον ανθρωπιστικό σοσιαλισμό. Τέλος, αφού καταπάτησε τη θεανδρική αλήθεια κι απομάκρυνε την αγάπη στον άνθρωπο απ' την αγάπη στο Θεό, άρχισε να χτυπά το Χριστιανισμό και να τον κατηγορεί για τις δικές του

Η ΑΛΛΗ ΟΨΙΣ

Ψηλαφώντας την των πραγμάτων αλήθεια...

<https://alopsis.gr>

παρανομίες.

(Nicolas Berdiaeff, Χριστιανισμός και Κοινωνική πραγματικότητα, σ.230-234 Εκδ. Π. Πουρναρά, Θεσ/νίκη.)

(Πηγή ηλ. κειμένου: pemptousia.gr)